

ชื่อคุณิพนธ์	: พุทธิกรรมและกระบวนกรรู้คิดของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามแนวสติปัฏฐาน ๔
ผู้วิจัย	: นายณฐธนวัฒน์ ฌัฒนกร
ปริญญา	: พุทธิศาสตรคุณิบัณฑิต (พุทธิจิตวิทยา)
คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์	: ผศ.ดร.ประยูร สุยะใจ. ป.ธ.๓, พธ.บ.(จิตวิทยา), B.J.(journalism), Dip.(Diploma in Social Research), M.A (Political Science), M.A.(Economics), M.A.(Clinical Psychology), MEd.(Educational Psychology), Ph.D. (Psychology) : พระสุธีรัตนบัณฑิต,ดร. ร.บ.(รัฐศาสตร์), พช.ม.(พัฒนาชุมชน), พธ.ด. (พระพุทธิศาสนา)
วันสำเร็จการศึกษา	: ๑๔ มกราคม ๒๕๖๑

บทคัดย่อ

วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ (๑) เพื่อศึกษาทฤษฎีพุทธิกรรมและกระบวนกรรู้คิดที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติธรรมตามแนวสติปัฏฐาน ๔ (๒) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพุทธิกรรมและกระบวนกรรู้คิด และ (๓) เพื่อนำเสนอโมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพุทธิกรรมและกระบวนกรรู้คิดของผู้ปฏิบัติธรรมวิปัสสนากรรมฐานตามแนวสติปัฏฐาน ๔ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พระนิสิตวิปัสสนาภวานาบาลีพุทธโฆส และพระปฏิบัติธรรม และอุบาสก อุบาสิกา จำนวน ๑๒๐ รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ F-test และการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกส์ (Logistic Regression Analysis)แบบ Multinomial Logistic)

ผลการวิจัย พบว่า การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ (Logistic Regression Analysis) การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระ โดยที่ตัวแปรตาม (Y) มีลักษณะเป็นตัว แปรเชิงกลุ่ม เมื่อได้แบบแผนความสัมพันธ์ ใช้ประมาณค่ากลุ่มได้ โดยอาศัยความน่าจะเป็นของการเกิดเหตุการณ์ การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ ยังพบว่า (๑) อิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคล กับพุทธิกรรมและกระบวนกรรู้คิด มีอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่สถานะภาพของผู้ปฏิบัติธรรม และ ระดับการศึกษา มีผลต่อพุทธิกรรมและกระบวนกรรู้คิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วน ช่วงอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี และประประสพการณ์ปฏิบัติธรรม ไม่มีอิทธิพลต่อพุทธิกรรมและกระบวนกรรู้คิด (๒) การวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตน ความมั่นคงทางอารมณ์ การรับรู้ความสามารถตน และการรับรู้สภาวะการปฏิบัติ มีผลต่อพุทธิกรรมและกระบวนกรรู้คิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และ (๓) การวิเคราะห์ Multiple Logistic Regression เพื่อตรวจสอบว่าค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระมีผลต่อตัวแปรตาม คือพุทธิกรรมและกระบวนกรรู้คิด

Dissertation Topic : A Behavior and Cognitive Process of Four Foundations of Mindfulness– Based Practitioners

Researcher : Mr. Natatanawat Nattanakorn

Degree : Doctor of Philosophy (Buddhist Psychology)

Dissertation Supervision Committee:

: Assist Dr. Prayoon Suyajai, Palil, B.A.(Psychology),
B.J.(journalism), Dip.(Diploma in Social Research),
M.A (Political Science), M.A.(Economics),
M.A.(Clinical Psychology), MEd.(Educational Psychology),
Ph.D. (Psychology)

: Phasuthirattanabudit, Dr., B.A. (Political Science),
M.A. (Community Development), Ph.D. (Buddhism)

Date of Graduation : 14 January 2018

Abstract

This research was of the following objectives (1) to study behavioral theories and cognitive process based on the Four Foundations of Mindfulness; (2) to study factors affecting the behavior and cognitive process; and (3) to present the causal model affecting the behavior and the cognitive process of Four Foundations of Mindfulness– based practitioners. The sample of the study included 120 Insight Meditation Program's students of Pali Buddhagosa Campus, laymen and laywomen, using a questionnaire to collect data. The statistics used to analyze data included Mean, Standard Deviation, F– test and to analyze Logistic Regression used Multinomial Logistics.

The results of the study showed that the analysis of logistic regression was to find out the relationship between dependent variables and independent variables: dependent variables (Y) were characterized by the group value. When the relationship model was obtained using the group value based on the probability of occurrence it resulted in the logistic regression analysis. Moreover, the logistic regression analysis revealed (1) the personal factors, behaviors and cognitive process affecting personal factors included the status of the practitioners and the level of education significantly affected the behavior and cognitive process at the p-value of 0.05, whereas the 41-50 years of age and meditation experience did not affect behaviors and cognitive processes; (2) the analysis of the influence of the original mental factors, including self-actualization, emotional stability, Self-efficiency and perception of operational status

significantly affected behaviors and cognitive process at the p-value of 0.05; and (3) the analysis of Multiple Logistic Regression Analysis to monitor if the coefficients of independent variables affecting dependent variables: behaviors and cognitive process.

กิตติกรรมประกาศ

ดุष्ฎิณิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความช่วยเหลือจากหลายๆ ท่านผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณ ผศ.ดร.ประยูร สุยะใจ.,พระสุธีรัตนบัณฑิต, ดร.(สุทิตย์ อากาศโร).ป.ธ.๗ ผู้อำนวยการ
สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ดุष्ฎิณิพนธ์ และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาดุष्ฎิณิ
พนธ์ ซึ่งให้คำปรึกษา ข้อชี้แนะ และให้ความช่วยเหลือในหลายดสิ่งหลายอย่างจนกระทั่งลุล่วงไปได้
ดี ผู้วิจัยขออนุโมทนาขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณพระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร, ดร. คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย พระราชปริยัติ
กวี (สมจิต สมมาบุญโญ), ศ.ดร.รองอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ ประธานสอบดาฎิณิพนธ์ และผศ.ดร.
สิริวัฒน์ ศรีเครือดง ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตร์ดุष्ฎิณิพนธ์ สาขาวิชาพุทธจิตวิทยา ที่ให้
ความกรุณาในการแก้ไขเนื้อข้อบกพร่องต่างๆ ของงานวิจัยรวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบและให้
คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

ขอกราบขอบพระคุณวัดพระภักทันทตะ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี และ ศูนย์ปฏิบัติ
ธรรม ธรรมโมลี ตำบลหนองน้ำแดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่ให้คำปรึกษาในการทำการ
ทดลองวิปัสสนากรรมฐาน ขอขอบคุณหลวงพ่อกและหลวงพี่กับสำนักปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทุกท่านที่
กรุณาที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอกราบนมัสการพระครูประจักษ์สันติสาร (พระมหาเทียม ธรรมโก),เจ้าอาวาสวัดหาง
เจ้าคณะตำบล จังหวัดระนอง เป็นผู้ให้ทุนการศึกษาระดับปริญญาพุทธศาสตร์ดุष्ฎิณิพนธ์ สาขาวิชา
พุทธจิตวิทยา

นาย ณฐธณวัฒน์ ณ์ตธนากร
วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๐

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ฎ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ฏ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๖
๑.๓. ปัญหาที่ต้องการทราบ	๖
๑.๔. ขอบเขตของการวิจัย	๖
๑.๕. สมมุติฐานการวิจัย	๘
๑.๖. นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๘
๑.๗. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑๑
บทที่ ๒ ทบทวนเอกสารและงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๒
๒.๑ แนวคิดของพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิดของผู้ปฏิบัติธรรมตามแนวสติปัฏฐาน ๔	๑๓
๒.๒ แนวคิดตามหลักพุทธศาสนาของการปฏิบัติธรรมตามแนวสติปัฏฐาน ๔	๗๓
๒.๓ แนวคิดและทฤษฎีกระบวนการรู้คิดจิตวิทยาตะวันตก	๙๕
๒.๔ ข้อมูลพื้นฐานการศึกษาพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิด	๑๒๘
๒.๕ หลักการแนวความคิดการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก	๑๔๐
๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๔๓
๒.๗ กรอบแนวความคิดในการวิจัย	๑๖๓
บทที่ ๓ การศึกษาวัดพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิดผู้ปฏิบัติธรรมตามหลักการวิปัสสนากรรมฐาน ๔	๑๖๔
๓.๑ รูปแบบการวิจัย	๑๖๕
๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๑๖๗
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๑๖๗
๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๗๐
๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๗๑
๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิจัย	๑๗๒

บทที่ ๔ ผลการวิจัย	๑๗๖
ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยทางสังคมและพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิดของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามแนวสติปัฏฐาน ๔	๑๗๗
ตอนที่ ๒ ผลการสังเคราะห์การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เกี่ยวกับการนำเสนอประสิทธิผลของพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิดของผู้ปฏิบัติธรรมวิปัสสนากรรมฐานตามแนวสติปัฏฐาน ๔	๒๑๘
ตอนที่ ๓ ผลของการตรวจสอบพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิดของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามแนวสติปัฏฐาน ๔ โดยการใช้สนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)	๒๓๔
บทที่ ๕ สรุปอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๒๕๙
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๒๕๙
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๒๗๖
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๓๐๕
บรรณานุกรม	๓๐๙
ภาคผนวก	๓๒๒
ประวัติผู้วิจัย	๓๓๕

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ ๒.๑ พฤติกรรมมนุษย์พฤติกรรมภายนอก พฤติกรรมภายในพฤติกรรมที่เป็นเรื่องของธรรมชาติสรีระ	๑๙
ตารางที่ ๒.๒ พฤติกรรมของมนุษย์ที่เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ จริยธรรม อารมณ์ ซึ่งเป็นลักษณะการทำงาน	๓๐
ตารางที่ ๒.๓ แสดงการเจริญวิปัสสนาภาวนาตามแนวสติปัฏฐาน ๔	๓๔
ตารางที่ ๒.๔ แนวคิดของการพัฒนาพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิด	๕๐
ตารางที่ ๒.๕ แนวคิดของการพัฒนาพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิดแบบอริยสัจจะและแบบโยนิโสมนัสการ	๖๘
ตารางที่ ๒.๖ แนวคิดของการพัฒนาพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิดการปฏิบัติธรรมตามแนวสติปัฏฐาน ๔	๘๐
ตารางที่ ๒.๗ แนวคิดแนวคิดหลักปฏิจจสมุปบาท	๘๗
ตารางที่ ๒.๘ แนวคิดแนวคิดหลักการไตรสิกขา	๙๐
ตารางที่ ๒.๙ แนวคิดทฤษฎีปัจจัยทางจิตลักษณะเดิม	๑๑๐
ตารางที่ ๒.๑๐ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจของมาสโลว์	๑๑๔
ตารางที่ ๒.๑๑ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจของมาสโลว์	๑๑๕
ตารางที่ ๒.๑๒ สรุป ความแตกต่างของแนวความคิดระหว่างพฤติกรรมนิยม และปัญญานิยม	๑๒๖
ตารางที่ ๒.๑๓ การฝึกอบรมการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน	๑๔๐
ตารางที่ ๒.๑๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิดของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ๔	๑๕๙
ตารางที่ ๒.๑๕ การสังเคราะห์ตัวแปรปัจจัยทางจิตลักษณะเดิม	๑๖๑
ตารางที่ ๒.๑๖ การสังเคราะห์ตัวแปรพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิดของผู้ปฏิบัติธรรมวิปัสสนากรรมฐานตามแนวสติปัฏฐาน ๔	๑๖๒
ตารางที่ ๓.๑ การวิเคราะห์ Logistics regression	๑๗๓
ตารางที่ ๔.๑ ปัจจัยทางสังคมของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามแนวสติปัฏฐาน ๔	๑๗๖
ตารางที่ ๔.๒ ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามและระดับคะแนนแยกตามองค์ประกอบของปัจจัยทางจิตลักษณะเดิม	๑๗๘
ตารางที่ ๔.๓ ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามและระดับคะแนนแยกตามองค์ประกอบของปัจจัยทางพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิด	๑๘๑
ตารางที่ ๔.๔ คะแนนเฉลี่ยของอิทธิพลของสถานะภาพของผู้ปฏิบัติธรรม	๑๘๒
ตารางที่ ๔.๕ ความแตกต่างระหว่างคะแนนปัจจัยทางด้านพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิดแยกตามสถานะภาพผู้ปฏิบัติธรรม	๑๘๔
ตารางที่ ๔.๖ คะแนนเฉลี่ยของอิทธิพลของช่วงอายุของผู้ปฏิบัติธรรม	๑๘๕

ตารางที่ ๔.๗ ความแตกต่างระหว่างคะแนนปัจจัยทางด้านพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิด แยกตามช่วงอายุ	๑๘๗
ตารางที่ ๔.๘ คะแนนเฉลี่ยของอิทธิพลของช่วงอายุของผู้ปฏิบัติธรรม	๑๘๘
ตารางที่ ๔.๙ ความแตกต่างระหว่างคะแนนปัจจัยทางด้านพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิด แยกตามระดับการศึกษา	๑๘๙
ตารางที่ ๔.๑๐ คะแนนเฉลี่ยของอิทธิพลของประสบการณ์ปฏิบัติธรรมในผู้ปฏิบัติธรรม	๑๙๐
ตารางที่ ๔.๑๑ ความแตกต่างคะแนนปัจจัยทางด้านพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิด แยกตามช่วงอายุ	๑๙๒
ตารางที่ ๔.๑๒ คะแนนเฉลี่ยของอิทธิพลการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้ปฏิบัติธรรม	๑๙๓
ตารางที่ ๔.๑๓ ความแตกต่างคะแนนปัจจัยทางด้านพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิด แยกตามการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้ปฏิบัติธรรม	๑๙๕
ตารางที่ ๔.๑๔ คะแนนเฉลี่ยของอิทธิพลระดับความมั่นคงทางอารมณ์ของผู้ปฏิบัติธรรม	๑๙๖
ตารางที่ ๔.๑๕ ความแตกต่างคะแนนปัจจัยทางด้านพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิด แยกตามระดับความมั่นคงทางอารมณ์ของผู้ปฏิบัติธรรม	๑๙๘
ตารางที่ ๔.๑๖ คะแนนเฉลี่ยของอิทธิพลของระดับการรับรู้ความสามารถของตน	๑๙๙
ตารางที่ ๔.๑๗ ความแตกต่างคะแนนปัจจัยทางด้านพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิด แยกตามระดับการรับรู้ความสามารถของตน	๒๐๑
ตารางที่ ๔.๑๘ คะแนนเฉลี่ยของอิทธิพลของระดับการรับรู้สภาวะการปฏิบัติ	๒๐๒
ตารางที่ ๔.๑๙ ความแตกต่างคะแนนปัจจัยทางด้านพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิด แยกตามระดับการรับรู้สภาวะการปฏิบัติ	๒๐๔
ตารางที่ ๔.๒๐ คะแนนเฉลี่ยของอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคล กับพฤติกรรมและ กระบวนการรู้คิด	๒๐๕
ตารางที่ ๔.๒๑ ความแตกต่างระหว่างคะแนนพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิดกับสถานภาพ	๒๐๖
ตารางที่ ๔.๒๒ ความแตกต่างระหว่างคะแนนพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิดกับช่วงอายุ	๒๐๖
ตารางที่ ๔.๒๓ ความแตกต่างระหว่างคะแนนพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิดกับ ประสบการณ์ปฏิบัติธรรม	๒๐๗
ตารางที่ ๔.๒๔ ความแตกต่างระหว่างคะแนนพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิด กับระดับการศึกษา	๒๐๗
ตารางที่ ๔.๒๕ คะแนนเฉลี่ยของอิทธิพลของปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมกับพฤติกรรม และกระบวนการรู้คิดของผู้ปฏิบัติธรรม	๒๐๘
ตารางที่ ๔.๒๖ ความแตกต่างระหว่างคะแนนพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิด กับการเห็นคุณค่าในตน	๒๐๙
ตารางที่ ๔.๒๗ ความแตกต่างระหว่างคะแนนพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิด กับการรับรู้ความสามารถตน	๒๐๙
ตารางที่ ๔.๒๘ ความแตกต่างระหว่างคะแนนพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิด กับการรับรู้ความสามารถตน	๒๑๐

ตารางที่ ๔.๒๙ ความแตกต่างระหว่างคะแนนพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิด กับการรับรู้สภาวะการปฏิบัติ	๒๑๐
ตารางที่ ๔.๓๐ สรุปปัจจัยด้านบุคคลและปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมที่มีอิทธิพล ต่อพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิดของผู้ปฏิบัติธรรมตามแนวสติปัฏฐาน ๔	๒๑๑
ตารางที่ ๔.๓๑ แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางจิตลักษณะเดิมกับปัจจัยพฤติกรรม และกระบวนการรู้คิดผู้ปฏิบัติธรรมตามแนวสติปัฏฐาน	๒๑๓
ตารางที่ ๔.๓๒ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิด	๒๑๖
ตารางที่ ๔.๓๓ การเปรียบเทียบการสัมภาษณ์เชิงลึก	๒๓๓
ตารางที่ ๔.๓๔ การเปรียบเทียบการสัมภาษณ์กลุ่มแต่ละท่านความแตกต่างกัน	๒๔๘

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
แผนภาพที่ ๔.๑ สรุปผลการสังเคราะห์พฤติกรรมและกระบวนการรู้คิดของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามแนวสติปัฏฐาน ๔	๒๕๑
แผนภาพที่ ๔.๒ โมเดลศึกษาพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิดของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามแนวสติปัฏฐาน ๔	๒๕๒
แผนภาพที่ ๔.๓ โมเดลองค์ความรู้ที่ได้ค้นพบการศึกษาเอกสารการเก็บข้อมูลทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ	๒๕๓

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
แผนภูมิที่ ๒.๑ การใช้กระบวนการสร้างความรู้ใหม่	๒๑
แผนภูมิที่ ๒.๒ ความสัมพันธ์ของ ศีล – สมาธิ – ปัญญา	๔๓
แผนภูมิที่ ๒.๓ ความสัมพันธ์ด้านพุทธธรรม	๗๒
แผนภูมิที่ ๒.๔ แสดงหลักธรรมที่ว่าด้วยแบบโยนิโสมนสิการ	๘๕
แผนภูมิที่ ๒.๕ กรอบแนวคิดหลักไตรสิกขา	๙๒
แผนภูมิที่ ๒.๖ กรอบแนวคิดตามหลักพุทธศาสนของการปฏิบัติธรรมตามแนวสติปัฏฐาน ๔	๙๔
แผนภูมิที่ ๒.๗ แสดงความแตกต่างระหว่างการคาดหวังในความสามารถของตนเอง และความคาดหวังต่อผลลัพธ์ที่ได้จากการกระทำ	๑๐๖
แผนภูมิที่ ๒.๘ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในความสามารถของตนเอง และความคาดหวังต่อผลลัพธ์ที่ได้จากการกระทำซึ่งเกิดจากการตัดสินใจ กระทำของบุคคล	๑๐๖
แผนภูมิที่ ๒.๙ แนวความคิดระหว่างพฤติกรรมนิยม และปัญญานิยม	๑๒๗
แผนภูมิที่ ๒.๑๐ รูปแบบการศึกษาพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิดของผู้ปฏิบัติธรรม วิปัสสนากรรมฐานตามแนวสติปัฏฐาน ๔	๑๖๐
แผนภูมิที่ ๒.๑๑ กรอบแนวคิดการวิจัย	๑๖๓
แผนภูมิที่ ๓.๑ กราฟของโลจิสติกส์ไม่ได้เส้นตรง และมีค่าอยู่ในช่วง ๐ ถึง ๑	๑๗๔
แผนภาพที่ ๔.๑ สรุปผลการสังเคราะห์พฤติกรรมและกระบวนการรู้คิดของ ผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามแนวสติปัฏฐาน ๔	๒๕๑
แผนภาพที่ ๔.๒ โมเดลศึกษาพฤติกรรมและกระบวนการรู้คิดของผู้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวสติปัฏฐาน ๔	๒๕๒
แผนภาพที่ ๔.๓ โมเดลองค์ความรู้ที่ได้ค้นพบการศึกษาเอกสารการเก็บข้อมูล ทั้งทางด้านปริมาณ และคุณภาพ	๒๕๓

๑.๑ คำย่อเกี่ยวกับพระไตรปิฎก

พระวินัยปิฎก

พระสูตรตันตปิฎก

ที.ม.	(บาลี)	=	สุตตนต์ปิฎก	ทีฆนิกาย	มหาวคคปาลี	(ภาษาบาลี)
ที.ม.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ปา.	(บาลี)	=	สุตตนต์ปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฏิกวคคปาลี	(ภาษาบาลี)
ที.ปา.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฏิกวรรค	(ภาษาไทย)
ม.มฺ.	(บาลี)	=	สุตตนต์ปิฎก	มชฉิมนิกาย	มูลปณณาสกปาลี	(ภาษาบาลี)
ม.มฺ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฉิมนิกาย	มูลปณณาสก	(ภาษาไทย)
ม.ม.	(บาลี)	=	สุตตนต์ปิฎก	มชฉิมนิกาย	มชฉิมปณณาสกปาลี	(ภาษาบาลี)
ม.ม.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฉิมนิกาย	มัชฉิมปณณาสก	(ภาษาไทย)
ม.อุ.	(บาลี)	=	สุตตนต์ปิฎก	มชฉิมนิกาย	อุปริปณณาสกปาลี	(ภาษาบาลี)
ม.อุ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฉิมนิกาย	อุปริปณณาสก	(ภาษาไทย)
สํ.ส.	(บาลี)	=	สุตตนต์ปิฎก	สังยุตตนิกาย	สคาถวคคปาลี	(ภาษาบาลี)
สํ.ส.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	สคาถวรรค	(ภาษาไทย)
สํ.นิ.	(บาลี)	=	สุตตนต์ปิฎก	สังยุตตนิกาย	นิทานวคคปาลี	(ภาษาบาลี)
สํ.นิ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	นิทานวรรค	(ภาษาไทย)
สํ.ช.	(บาลี)	=	สุตตนต์ปิฎก	สังยุตตนิกาย	ขณธวาวคคปาลี	(ภาษาบาลี)
สํ.ช.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	ขันธาวรรค	(ภาษาไทย)
สํ.ม.	(บาลี)	=	สุตตนต์ปิฎก	สังยุตตนิกาย	มหาวารวคคปาลี	(ภาษาบาลี)
สํ.ม.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	มหาวารวรรค	(ภาษาไทย)
อง.เอกก.	(บาลี)	=	สุตตนต์ปิฎก	องคตตรนิกาย	เอกกนิปาตปาลี	(ภาษาบาลี)

อง.เอกก. (ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	เอกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.จตุกก. (บาลี) =	สูตรตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	จตุกกนิปาตปาติ	(ภาษาบาลี)
อง.จตุกก. (ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	จตุกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ปญจก. (บาลี) =	สูตรตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ปญจกนิปาตปาติ	(ภาษาบาลี)
อง.ปญจก. (ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ปญจกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ทสก. (บาลี) =	สูตรตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ทสกนิปาตปาติ	(ภาษาบาลี)
อง.ทสก. (ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ทสกนิบาต	(ภาษาไทย)
ขุ.ธ. (บาลี) =	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ธมมปทปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.ธ. (ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ธัมมปท	(ภาษาไทย)
ขุ.สุ. (บาลี) =	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	สูตรตนิปาตปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.สุ. (ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	สูตรตนิบาต	(ภาษาไทย)
ขุ.เถร. (บาลี) =	ตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	เถรคาถาปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.เถร. (ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	เถรคาถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ม. (บาลี) =	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	มหานิทฺเทสปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.ม. (ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	มหานิทฺเทส	(ภาษาไทย)
ขุ.ป. (บาลี) =	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ปฏิสุมภิตามคฺคปาติ	(ภาษาบาลี)
ขุ.ป. (ไทย) =	สูตรตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ปฏิสุมภิตามรรค	(ภาษาไทย)

พระอภิธรรมปิฎก

อภิ.วิ. (บาลี) =	อภิธมมปิฎก	วิภังคปาติ	(ภาษาบาลี)
อภิ.วิ. (ไทย) =	อภิธัมมปิฎก	วิภังค์	(ภาษาไทย)

อรรถกถาพระสูตรตันตปิฎก

ม.มฺว.อ. (บาลี) =	มชฺฉิมนิกาย	ปปญจสุทนี	มูลปณณาสกอฏฺฐกถา (ภาษาบาลี)
ม.มฺว.อ. (ไทย) =	มชฺฉิมนิกาย	ปปัญจสุทนี	มูลปณณาสกอรรถกถา (ภาษาไทย)
องติก.อ. (ไทย) =	อังคุตตรนิกาย	มโนรธปุรณี	มูลปณณาสกอรรถกถา (ภาษาบาลี)
องติก.อ. (บาลี) =	อังคุตตรนิกาย	มโนรธปุรณี	มูลปณณาสกอรรถกถา (ภาษาไทย)
ขุ.อิตฺติ.อ. (บาลี) =	ขุททกนิกาย	ปรมตฺถทีปนี	อิตฺติวุตตกอฏฺฐกถา (ภาษาบาลี)
ขุ.อิตฺติ.อ. (ไทย) =	ขุททกนิกาย	ปรมัตถทีปนี	อิตฺติวุตตกอรรถกถา (ภาษาไทย)

ฎีกาพระวินัยปิฎก

วินย.ฎีกา (บาลี) =	วินยาลงการฎีกา	(ภาษาบาลี)
--------------------	----------------	------------

๒. การระบุหมายเลขและคำย่อ

การระบุหมายเลขและคำย่อพระไตรปิฎก และอรรถกถาพระสูตรตันตปิฎกใน
 ดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ระบุ เล่ม/ข้อ/หน้า หลังชื่อย่อคัมภีร์ เช่น ที.สี.(บาลี) ๙/๒๗๖/
 ๙๗,ที.สี.(ไทย) ๙/๒๗๖/๙๘. หมายถึง ที่มณิกาย สิลกขณธวคคปาลิ พระไตรปิฎกภาษาบาลี
 เล่ม ๙ ข้อ ๒๗๖ หน้า ๙๗ ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๐๐ และ ที่มณิกาย สิลขันธวรรค
 พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่ม ๙ ข้อ ๒๗๖ หน้า ๙๘ ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๒๕๓๙